«Ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή» (Ἰωάν. ιδ΄ 6).

ΖΩΗ

«Τὰ ῥήματα, ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν, πνεῦμά ἐστι καὶ ζωή ἐστι» (Ἰωάν. ς΄ 63).

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἔτος ΚΕ΄. Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ἰουνίου 1935 Ἀριθ. 1193

ΔΙΚΑΙΑ ΑΝΤΑΠΟΔΟΣΙΣ

«Ῥόπαλον καὶ μάχαιρα καὶ τόξευμα ἀκιδωτόν». Ἰδοὺ τί γίνεται ὁ νομιζόμενος φίλος, ὅταν ἐπάνω εἰς τὴν κρίσιμον καὶ δύσκολον περίστασίν μας στρέφεται ἐναντίον μας, φθάνων καὶ μέχρι τοῦ νὰ ψευδομαρτυρῇ καθ᾽ ἡμῶν. Δὲν τὸν φθάνει, ὅτι ἐκθέτει εἰς κοινὴν θέαν καὶ γνῶσιν τὰ ἰδιαίτερά σου καὶ τὰ μυστικά σου, τὰ ὁποῖα τοῦ ἐνεπιστεύθης. Προχωρεῖ ἀκόμη καὶ μέχρι τοῦ νὰ σοῦ ἀποδίδῃ ἀνύπαρκτα πράγματα, διὰ τὰ ὁποῖα δὲν ἔχεις καμμίαν ἰδέαν καὶ συμμετοχήν. Ἀκριβῶς δέ, διότι ἀποκαλύπτει γεγονότα ἰδιαίτερα, καὶ ἄγνωστα ἕως τώρα εἰς τοὺς πολλούς, γνωστὰ δὲ μόνον εἰς τοὺς ἰδιαιτέρους σου κύκλους, δι᾽ αὐτὸ καὶ αἱ ἀνυπόστατοι κατηγορίαι, διὰ τὰς ὁποίας ψευδομαρτυρεῖ, γίνονται πιστευταὶ καὶ ἡ θέσις καθίσταται δύσκολος ὡσὰν νὰ εἶσαι κυκλωμένος ἀπὸ ῥόπαλα καὶ μαχαίρας καὶ τόξα ἀκονισμένα.

Εἶσαι ἄξιος τοιαύτης τύχης; Ἴσως ναί, ἀλλ᾽ ἴσως καὶ ὄχι. Αὐτὸ ἐξαρτᾶται κυρίως ἀπὸ τὰ αἴτια, τὰ ὁποῖα σὲ συνέδεσαν μὲ τοὺς ἐπικινδύνους αὐτοὺς ἀνθρώπους. Ἐὰν ἐστάθησαν πλησίον σου, ἐπειδὴ εὗρες εἰς αὐτοὺς τοὺς συνεταίρους ποὺ σοῦ ἐχρειάζοντο, διὰ νὰ ἐξυπηρετήσῃς συμφέροντα ἄνομα, πολὺ δικαίως τὴν ἔπαθες καὶ ἀξίζει νὰ ὑποφέρῃς, ὅσα σοῦ δημιουργεῖ ἡ ἐπιβουλή των. Πρέπει νὰ πληρώσῃς, φίλε μου, ὅλας τὰς ἀδικίας, εἰς τὰς ὁποίας αὐτοὶ σοῦ ἐχρησίμευσαν ὡς ὄργανα. Καὶ ὅπως ἠδίκησες δι᾽ αὐτῶν τόσους ἄλλους, ἐκμεταλλευόμενος τὸ ἀξίωμά σου καὶ τὴν ἐπιρροήν σου, οὕτω μὲ τὴν σειράν σου πρέπει καὶ σὺ ὁ ἴδιος νὰ ἀδικηθῇς ἀπὸ αὐτούς. Μὴ διαμαρτύρεσαι, ἐπειδὴ σὲ προδίδουν. Πρὸ τοῦ νὰ σὲ προδώσουν αὐτοί, ἐπρόδωσες καὶ σὺ τὸ καθῆκον. Δηλαδὴ ἐπρόδωσες αὐτὸν τὸν Θεόν. Καὶ διότι λοιπὸν σοῦ ἀξίζει νὰ προδοθῇς, νὰ ἐξευτελισθῇς καὶ νὰ συρθῇς εἰς τοὺς δρόμους, παραχωρεῖ ἡ ὑπερτάτη Δικαιοσύνη νὰ κάμουν τὴν ἀνταπόδοσιν αὐτὴν τὰ εὐτελῆ ὄργανά σου. Ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας σου ἴσως περιεφρόνεις· αὐτοί, τοὺς ὁποίους ἀνέδειξες σὺ παραμερίζων ἴσως τοὺς ἀξίους καὶ προτιμῶν τοὺς ἀναξίους, ἐπειδὴ αὐτοὶ θὰ ἐγίνοντο εὐκολώτερον ὄργανά σου· αὐτοί, διὰ τοὺς ὁποίους ἐξανέστη ἡ συνείδησίς σου ὅταν συνετέλεις νὰ προαχθοῦν· οἱ εὐτελέστεροι μεταξὺ τοῦ τέως περιβάλλοντός σου, οἱ ὁποῖοι μέχρι πρὸ ὀλίγου ἐσύροντο χαμερπῶς πρὸ τῶν ποδῶν σου, αὐτοὶ καταμαρτυροῦν τώρα. Αὐτοὶ γίνονται στηρίγματα τῶν ἀντιπάλων, οἱ ὁποῖοι σὲ ἀνατρέπουν. Αὐτοὶ κάθηνται ἐπὶ τοῦ δικαστικοῦ θώκου ἀμείλικτοι, ἀλλὰ καὶ ἀσυνείδητοι δικασταί σου.

Φίλε μου, μὴ παραπονεῖσαι. Εἶσαι ἄξιος τῆς τύχης σου. Πιθανῶς αὐτοὶ σὲ ἀδικοῦν. Ὡρισμένως σὲ συκοφαντοῦν. Ἐλησμόνησες ὅμως ὅτι πολλάκις «ἐν ἄλλοις πταίομεν καὶ ἐν ἄλλοις ἀπολαμβάνομεν»;

ΑΠΟΛΟΓΗΤΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΞΕΛΙΞΕΩΣ

3. Ἡ ἔλλειψις μεταβατικῶν μορφῶν μεταξὺ τῶν ὁμοταξιῶν καὶ τάξεων. Καὶ ἵνα ἀρχίσωμεν πάλιν ἀπὸ τῶν συνομοταξιῶν, παρουσιάζεται σήμερον γενικῶς ἀναγνωριζόμενον ὑπὸ πάντων, ὅτι οὐχὶ μόνον μεταξὺ αὐτῶν, ἀλλ᾽ οὐδὲ μεταξὺ τῶν κλάσεων ἢ ὁμοταξιῶν, ἔτι δὲ καὶ μεταξὺ αὐτῶν τῶν τάξεων δὲν ἀνευρέθησαν ἀλλ᾽ οὔτε καὶ εἶνε δυνατὸν νὰ ἀνευρεθῶσι μεταβατικαὶ μορφαί, ἀποτελοῦσαι τὰ ἀπαραίτητα μεσάζοντα τῆς μεταμορφώσεως τοῦ ἑνὸς τύπου εἰς τὸν ἕτερον. Πράγματι, ὁ Depéret, ἀπὸ τριακονταετίας ὅλης εἰδικευθεὶς εἰς τὰς παλαιοντολογικὰς σπουδάς, εἰς ἔργον δημοσιευθὲν τῷ 1908 βεβαιοῖ, ὅτι «ἤδη ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων, οἷοι εἶνε οἱ χρόνοι τῆς Καμβρικῆς ἐποχῆς, διαπιστοῦται ἡ παρουσία πάντων τῶν μεγάλων θεμελιωδῶν τύπων τοῦ βασιλείου τῶν ζώων ἐξαιρέσει τῶν σπονδυλωτῶν. Κλάσεις, τάξεις, ἀκόμη δὲ καὶ γένη τινά, κοινὰ πρὸς τὰ σήμερον ζῶντα, ἀντιπροσωπεύονται ὑπὸ τύπων, οἵτινες καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην παρουσιάζονται ἐξόχως εἰδικευμένοι»(1). Καὶ ἀλλαχοῦ παρατηρεῖ εἰδικώτερον, ὅτι «γνωρίζομεν ἀπὸ μακροῦ, ὅτι ἀπὸ τῆς Καμβρικῆς ἐποχῆς τὸ πλεῖστον τῶν κλάσεων τῶν ἀσπονδύλων ἦσαν ἤδη σαφῶς διακεκριμέναι, καὶ ὅτι συνεπῶς ὀφείλομεν σχεδὸν ν᾽ ἀποβάλωμεν τὴν ἐλπίδα, ὅτι ἡμέραν τινὰ θ᾽ ἀνακαλύψωμεν τοὺς ἀρχεγόνους τύπους τῶν ἀνθοζώων, τῶν σπόγγων, τῶν κρινοειδῶν, τῶν βραχιοπόδων, τῶν ἀκεφάλων, τῶν γαστεροπόδων, τῶν κεφαλοπόδων, τῶν Τριλοβιτῶν, τῶν Μηροστόμων καὶ μάλιστα, ἀναμφιβόλως, τῶν ἀρθροπόδων μετὰ ἀναπνοῆς ἐν τῷ ἀέρι». Ὁ δὲ Vialleton

(1) Les transformations du monde animal σελ. 73.

ἐν ἔργῳ αὐτοῦ μόλις πρὸ δεκαετίας δημοσιευθέντι(2) σημειοῖ, ὅτι «ὄντως αἱ συνομοταξίαι δεικνύουσιν ἀπὸ τῶν πρώτων αὐτῶν ἀντιπροσώπων πάντας τοὺς οὐσιώδεις χαρακτῆράς των, καὶ αἱ τροποποιήσεις, τὰς ὁποίας ὑφίστανται, παρουσιάζονται ἀπείρως μικρότεραι ἐν συγκρίσει πρὸς ἐκείνας, τὰς ὁποίας θὰ ἦτο ἀνάγκη νὰ πραγματοποιήσωσιν ἵνα μεταπηδήσωσιν ἀπὸ τῆς ὑπὸ μετασχηματισμὸν προγονικῆς μορφῆς εἰς τοὺς πρώτους ὁριστικοὺς τύπους, ὑπὸ τοὺς ὁποίους δύνανται νὰ τοὺς ἀναγνωρίσωσιν. Αἱ τροποποιήσεις αἱ ἐπελθοῦσαι ἀπὸ τῆς πρώτης ἐμφανίσεως αὐτοῦ εἰς τὸν τύπον τοῦ ἰχθύος ἐπὶ παραδείγματι εἶνε, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν ὀργάνωσιν καὶ κατασκευήν, μόλις διακριταί».

4. Ἡ ἐξέλιξις ἐν τῷ Ἀζωϊκῷ αἰῶνι. Εἶνε δὲ τοσοῦτον μεμαρτυρημέναι, ἀλλὰ καὶ τοσοῦτον δυσμενεῖς καὶ ἀνατρεπτικαὶ διὰ τὴν ὑπόθεσιν τῆς μεταμορφώσεως τῶν εἰδῶν αἱ παρατηρήσεις αὗται, ὥστε τινὲς τῶν νεωτέρων ἐξελικτικῶν ζητοῦντες νὰ ἐξηγήσωσι τὴν ἔλλειψιν ταύτην τῶν μεταβατικῶν μορφῶν μεταξὺ τῶν μεγάλων διαιρέσεων τοῦ ζωϊκοῦ βασιλείου, κατέφυγον εἰς τὴν ὑπόθεσιν, ὅτι ἡ μεταμόρφωσις τῶν συνομοταξιῶν καὶ τῶν ταύτας ἀποτελουσῶν ὑποδιαιρέσεων, ὅσαι συναντῶνται εἰς τὴν Καμβρικὴν διάπλασιν, συνετελέσθη πολὺ πρότερον, κατ' αὐτὸν τὸν Ἀζωϊκὸν αἰῶνα, ὁ ἐπελθὼν δὲ μετασχηματισμὸς τῶν πετρωμάτων ἐξηφάνισε τὰς μεταβατικὰς μορφάς, ἢ τὰ διάμεσα. Κατὰ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἀντεπεξέρχεται ὁ Vialleton παρατηρῶν τὰ ἑξῆς: «Ἡ ἐξέλιξις τῶν σπονδυλωτῶν ἐγένετο οὕτως εἰπεῖν ὑπὸ τὰ ὄμματά μας, διότι ἀρχίζει μετὰ τῶν πρώτων πετρωμάτων, ἅτινα φέρουσιν ἀπολιθώματα. Πᾶν δὲ ὅ,τι γνωρίζομεν περὶ ταύτης—καὶ εἶνε πολὺ τοὐλάχιστον διὰ τοὺς ἀνωτέρους τύπους—ἐπιβεβαιοῖ ἀπολύτως τὰς κατωτέρω ἐπόψεις. Ἡ ἐξέλιξις αὕτη δὲν ἤρχισεν ἀπὸ μορφῶν πράγματι ἁπλῶν, ἵνα μεταβῇ εἰς μορφὰς πολυπλοκωτέρας· οἱ ὠργανωμένοι τύποι, τοὺς ὁποίους παράγει, ἐδείχθησαν πάντοτε ἐξ ἀρχῆς μετὰ τῶν οὐσιωδῶν των χαρακτήρων. Ἡ πραγματικὴ ἐξέλιξις, ἡ γεωλογικῶς διαπεπιστωμένη μεταξὺ τοῦ πρώτου καὶ τοῦ τελευταίου ἀντιπροσώπου τύπου τῆς ὀργανώσεως, εἶνε λοιπὸν ἐν συνόλῳ πολὺ μικρὰ καὶ δὲν ἐπιτρέπει ποσῶς νὰ πιστεύσωμεν εἰς τὴν παντοδυναμίαν τῆς μεταμορφώσεως» (3).

ΛΑΪΚΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΙΑΝ ΓΡΑΦΗΝ

Η ΚΑΘΙΕΡΩΣΙΣ ΤΟΥ ΑΑΡΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΙΩΝ ΤΟΥ

Διὰ τὴν καθιέρωσιν τοῦ Ἀαρὼν καὶ τῶν παιδιῶν του ἔγιναν ὡρισμέναις τελεταῖς. Καὶ ἡ τελεταῖς αὐταῖς ἔγιναν ἐμπρὸς εἰς τὴν πόρταν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, εἰς τὸ ἐπάνω μέρος τῆς αὐλῆς, ἡ ὁποία ἦταν γεμάτη ἀπὸ Ἰσραηλίτας. Ἡ πρώτη ἀπὸ ὅλαις τῆς τελεταῖς αὐταῖς ἦταν, ὅτι ὁ Μωϋσῆς ἔλουσε τὸν Ἀαρὼν καὶ τὰ παιδιά του καὶ τοὺς ἔντυσεν ἔπειτα μὲ τὰ ἄμφιά των, τὸν δὲ Ἀαρών, ὡς ἀρχιερέα, τὸν ἔχρισε καὶ μὲ τὸ ἔλαιον τοῦ χρίσματος, τὸ ὁποῖον ἔχυσεν ἐπάνω εἰς τὸ κεφάλι του.

Ἀ! ναί· ἕνα παρόμοιον λούσιμο χρειάζεται εἰς ὅλους μας καὶ πολὺ περισσότερον εἰς ἐκείνους ποὺ ἀναλαμβάνουν νὰ λειτουργήσουν εἰς τὸ θυσιαστήριον τοῦ Θεοῦ· ἕνα παρόμοιον ντύσιμον καὶ ἕνα παρόμοιον χρίσμα. Λούσιμον καὶ ντύσιμον καὶ χρίσμα ἐντελῶς ξεχωριστὸν ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ ἐλάβαμεν, ὅταν εἴμεθα μικροὶ καὶ μᾶς ἐβάπτισαν. Λούσιμον μετανοίας, μὲ τὸ ὁποῖον κάθε παλαιὰ ἀκαθαρσία, κολλημένη ἐπάνω μας ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν, θὰ καθαρισθῇ, ὥστε νὰ μὴ μείνῃ ὁ παραμικρὸς λεκές, ἡ παραμικρὰ ἐμπαθὴς ἐπιθυμία. Ντύσιμον ἀρετῆς, ποὺ θὰ μᾶς ξαναδώσῃ τὸν χιτῶνα τῆς δικαιοσύνης, τὸν ὁποῖον ἐλάβαμεν εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα. Χρίσμα ποὺ θὰ λάβωμεν ἐσωτερικῶς μὲ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, τὸ Ὁποῖον, ὅσον ἡμεῖς ἀγωνιζόμεθα νὰ ξεκόψωμεν ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν, τόσον περισσότερον θὰ μᾶς ἐπισκέπτεται καὶ θὰ μᾶς δίνῃ τὴν χάριν Του.

Ἐσὺ ὅμως, ποὺ θέλεις νὰ γίνῃς λειτουργὸς τοῦ Ὑψίστου, ξεῦρε καλά, ὅτι ὑπάρχουν μερικαῖς ἁμαρτίαις, ποὺ λέγονται θανάσιμαις καὶ τῆς ὁποίαις μόλις κάνει κανείς, δὲν εἶνε βέβαια ἀδύνατον νὰ συγχωρηθῇ, τοῦ ἀφαιροῦν ὅμως γιὰ πάντα τὸ δικαίωμα νὰ διακονήσῃ τὸν Θεὸν εἰς τὸ θυσιαστήριον. Ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ὅταν μετανοήσῃ, ἀσφαλῶς ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ ἅγιος, νὰ κάμῃ καὶ θαύματα ἀκόμη. Δὲν ἠμπορεῖ ὅμως νὰ γίνῃ λειτουργὸς τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ παραστέκεται εἰς τὸ θυσιαστήριον. Μὴ κυττᾶς, τί κάνουν μερικοί, ποὺ ὅταν πρόκηται νὰ χειροτονηθοῦν, κρύβουν ἀπὸ τὸν πνευματικόν τους τὰ ἁμαρτήματα ἐκεῖνα, ποὺ εἶνε κωλυτικὰ τῆς ἱερωσύνης. Κύτταξε τὸν ἑαυτόν σου. Ὁ καθένας γιὰ λογαριασμόν του ἁμαρτάνει καὶ γιὰ λογαριασμόν του ἐργάζεται τὴν ἀρετήν. Καὶ δὲν θὰ σὲ σώσῃ εἰς τὸ φοβερὸν κριτήριον ἡ πρόφασις, ὅτι «αὐτὸ ποὺ ἔκαμα ἐγώ, τὸ ἔκαμαν καὶ ἄλλοι». Ὅπως δὲν ἔσωσε τὸν Ἀδὰμ τὸ ὅτι ἡ Εὔα προηγήθηκεν ἀπ' αὐτὸν εἰς τὴν παράβασιν καὶ τὸν ἐπαρακίνησεν εἰς τὸ νὰ τὴν μιμηθῇ καὶ αὐτός.

Ἂς ἐλθωμεν τώρα εἰς τὸν Ἀαρών.

Ἡ συνέχεια τῶν τελετῶν, μὲ τῆς ὁποίαις θὰ ἀφιερώνοντο εἰς τὸν Θεὸν καὶ αὐτὸς καὶ τὰ παιδιά του, θὰ ἐγίνετο μὲ διάφοραις θυσίαις, τῆς ὁποίαις, τὴν μίαν ὕστερα ἀπὸ τὴν ἄλλην, θὰ προσέφερε διὰ λογαριασμόν τους ὁ Μωϋσῆς. Ἡ πρώτη θυσία, ἀπὸ τὴν περιγραφήν, ποὺ μᾶς κάνει δι' αὐτὴν ἡ ἁγία Γραφή, φαίνεται καθαρά, ὅτι ἦταν θυσία περὶ ἁμαρτίας. Δηλαδὴ θυσία, τὴν ὁποίαν ἐπρόσφερεν ὁ Μωϋσῆς διὰ τῆς ἁμαρτίαις τοῦ Ἀαρὼν καὶ τῶν παιδιῶν του, οἱ ὁποῖοι ὡς ἄνθρωποι ἦσαν βέβαια ἁμαρτωλοὶ καὶ προτοῦ πλησιάσουν λοιπὸν εἰς τὸ θυσιαστήριον, ἔπρεπε νὰ καθαρισθοῦν. Ἡ δευτέρα ἦταν θυσία ὁλοκαυτώματος. Δηλαδὴ θυσία, ἡ ὁποία ἐπροσφέρθη εἰς τὸ θυσιαστήριον τοῦ Θεοῦ καὶ ἐκάη εἰς αὐτὸ ὁλόκληρος, χωρὶς νὰ μείνῃ ἀπὸ αὐτὴν τίποτε πρὸς χρῆσιν τῶν ἀνθρώπων. Ἡ τρίτη τέλος θυσία ἦταν θυσία εἰρηνική, ὅπως ὠνομάζετο εἰς τὴν Παλαιὰν Διαθήκην, καὶ ἡ ὁποία ἐμοιράσθηκε μεταξὺ τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν λειτουργῶν. Δηλαδὴ ἕνα μέρος ἀπὸ τὸ σφάγιον, ποὺ ἐθυσιάσθη εἰς αὐτήν, ἐκάη εἰς τὸ θυσιαστήριον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἕνα μέρος ἐδόθη εἰς τὸν Ἀαρὼν καὶ τὰ παιδιά του, μὲ τὴν ἐντολὴν νὰ φάγουν μόνον αὐτοί, ὅσον θὰ ἠμποροῦσαν, καὶ τὸ ὑπόλοιπον, τὸ ὁποῖον τυχὸν θὰ ἐπερίσσευε, νὰ μὴ τὸ δώσουν εἰς κανένα ἄλλον, οὔτε νὰ τὸ πετάξουν, ἀλλὰ νὰ τὸ κατακαύσουν.

---

(2) Membres et ceintures des vertebrés, ἐν ἔτει 1924 σελ. 620.

(3) ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 691.

Ἀρχιμ. † ΕΥΣΕΒΙΟΥ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΡΜΗΝΕΙΑ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

5. «Τούτου χάριν κατέλιπόν σε ἐν Κρήτῃ, ἵνα τὰ λείποντα ἐπιδιορθώσῃ, καὶ καταστήσῃς κατὰ πόλιν πρεσβυτέρους ὡς ἐγώ σοι διεταξάμην».

Δι' αὐτὸ σὲ ἀφῆκα εἰς τὴν Κρήτην, ἵνα τακτοποιήσῃς ὅσα παρέλειψα ἐγώ, καὶ ἐγκαταστήσῃς εἰς ἑκάστην πόλιν πρεσβυτέρους, ὅπως ἐγὼ προφορικῶς σὲ διέταξα.

«κατέλιπόν σε ἐν Κρήτῃ». Σαφὴς μαρτυρία περὶ τοῦ ὅτι ὁ Παῦλος ἐπεσκέφθη τὴν Κρήτην ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ τὸν Τίτον, τὸν ὁποῖον ἀναχωρῶν ἐκ Κρήτης κατέλιπεν ἐκεῖ.

«ἐν Κρήτῃ». Λόγῳ τῆς τοποθεσίας αὐτῆς ἡ Κρήτη εὑρίσκετο εἰς πυκνὴν ἐπικοινωνίαν πρὸς τὴν Ἑλλάδα. Ἐπὶ πλέον δὲ ἦσαν καὶ πολλοὶ Ἰουδαῖοι ἐγκατεστημένοι εἰς αὐτήν, ἐκ τῶν ὁποίων τινὲς παρευρίσκοντο ἐν Ἱεροσολύμοις κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς καὶ ἐχρημάτισαν μάρτυρες τῆς καθόδου τοῦ ἁγίου Πνεύματος (Πράξ. β' 11). Εἴτε λοιπὸν διὰ τῆς μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἐπικοινωνίας, εἴτε δι' Ἰουδαίων ἑλκυσθέντων εἰς τὸν Χριστιανισμὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ἢ ἀλλαχοῦ, εἰσήχθη ἡ χριστιανικὴ πίστις εἰς Κρήτην, καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος εὑρὼν ἐγκατεσπαρμένους καθ' ἅπασαν τὴν νῆσον ὁμίλους χριστιανῶν ἐπεζήτησε νὰ ὀργανώσῃ καὶ τακτοποιήσῃ αὐτούς.

«τὰ λείποντα». «Τὰ παρ' ἐμοῦ ἐλλειφθέντα» (Οἰκ.). Ἐπειγόμενος ὁ ἀπόστολος νὰ ἀναχωρήσῃ δὲν ἐπρόφθασε νὰ τακτοποιήσῃ πάντα, δι' αὐτὸ δὲ καὶ ἀφῆκε τὸν Τίτον ἐν Κρήτῃ, ἵνα ἐπιδιορθώσῃ τὰ ἐλλείποντα.

«ἐπιδιορθώσῃ». Τὸ μέσον ἐπιδιορθοῦμαι δὲν εἶνε τόσον προσωπικὸν ὅσον τὸ ἐνεργητικὸν ἐπιδιορθῶ. Κολαστικώτερον τοῦ ἐνεργητικοῦ. Σημαίνει ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψίν σου νὰ τεθῶσι τὰ πράγματα εἰς τάξιν.

«καταστήσῃς». Ὡς ἐμφαίνεται καὶ ἐκ τῶν Πράξ. ς' 3, ἡ κατάστασις ἢ ἐγκατάστασις ἢ χειροτονία δὲν ἀπέκλειε τὴν συμμετοχὴν τῆς κοινότητος ἐν τῇ ἐκλογῇ.

«πρεσβυτέρους». Κοινὴ ὀνομασία διά τε τοὺς πρεσβυτέρους καὶ ἐπισκόπους, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ εὐθὺς ἐπακολουθοῦντος 7 στίχου, ἔνθα χρησιμοποιεῖ ὁ Παῦλος τὴν ὀνομασίαν ἐπίσκοπος. Ὡς ἐμφαίνεται δὲ καὶ ἐκ τῶν Πράξ. ιδ' 23 καὶ κ' 17, ὑπῆρχον ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ πόλει πλείονες πρεσβύτεροι, ἀποτελοῦντες τὸ πρεσβυτέριον τοῦ Α' Τιμοθ. δ' 14.

«ὡς ἐγώ σοι διατεξάμην». Ὅπως ἐγὼ ὁ ἀπόστολος τοῦ Χριστοῦ σὲ διέταξα· σοῦ παρήγγειλα. Λέγεται ἐντόνως. Πιθανῶς, διότι ὁ Παῦλος ἔχει ὑπ' ὄψει του ἀντιλέγοντάς τινας. Ὡσὰν νὰ ἔλεγε: Μὴ ἀκούῃς κανένα ἄλλον, ἀλλὰ ἐμὲ τὸν ἀπόστολον.

«διεταξάμην». Αἱ ὁδηγίαι αὐταὶ δύνανται νὰ περιορισθῶσιν εἰς τὰς εὐθὺς ἐπακολουθούσας ὁδηγίας περὶ τῶν προσόντων τῶν καλουμένων εἰς τὴν διακονίαν τῆς ἐκκλησίας. Δύνανται ὅμως νὰ εἶνε καὶ γενικώτεραι περιλαμβάνουσαι καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς καὶ ἐγκαταστάσεως καὶ ἐν γένει καὶ τὰ καθήκοντα τῶν πρεσβυτέρων.

6. «Εἴ τίς ἐστιν ἀνέγκλητος, μιᾶς γυναικὸς ἀνήρ, τέκνα ἔχων πιστά, μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀσωτίας ἢ ἀνυπότακτα».

Ἐὰν εἶνέ τις ἄμεμπτος καὶ πάσης κατηγορίας ἀπηλλαγμένος, σύζυγος μιᾶς καὶ μόνης γυναικός, ὁ ὁποῖος νὰ ἔχῃ τέκνα πιστά, μὴ κατηγορούμενα ὡς ἄσωτα ἢ ἀνυπότακτα.

«ἀνέγκλητος». Πρβλ. Α' Τιμοθ. γ' 10. Ὁ ἀκατηγόρητος. «Εἰ κατηγορίας ὁ βίος ἐλεύθερος αὐτῷ γέγονε»(Χρυσ.).

«μιᾶς γυναικὸς ἀνήρ». Πρβλ. Α' Τιμοθ. γ' 3. Οὐχὶ ἁπλῶς ὁ μονόγαμος καὶ μὴ πολύγαμος, ἀλλ' ὁ εἰς ἕνα μόνον γάμον ἐλθών. Ἀποκλείεται λοιπὸν καὶ ὁ δευτερόγαμος. «Τὸν δευτερόγαμον, ὡς ὄντα ὑπὸ κατάγνωσιν, κωλύει» (Οἰκ.).

«πιστά». Πιστεύοντα εἰς τὸν Χριστόν. Οὕτω οἱ πλεῖστοι τῶν παλαιοτέρων ἑρμηνευτῶν. Ὑπὸ τῆς σειρᾶς τοῦ λόγου δύναται νὰ εὐοδωθῇ καὶ ἡ ἔννοια, ἀξιόπιστα, πιστὰ εἰς τὰς ὑποσχέσεις καὶ εἰς τοὺς λόγους των.

«μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀσωτίας». «Οὐκ εἶπε μὴ ἁπλῶς ἄσωτος, ἀλλὰ μηδὲ διαβολὴν ἔχειν τοιαύτην» (Χρυσ.). Ἄσωτος καλεῖται ὁ ἐξοδεύων καὶ σπαταλῶν τὸ χρῆμα αὐτοῦ εἰς τὰς ἡδονὰς καὶ οὕτως ὁδηγούμενος εἰς τὴν καταστροφήν. Τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ ἀσώτου εἶνε τὸ φθείρειν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ.

«ἀνυπότακτα». Πρωτίστως εἰς αὐτὸν μὴ ὑποτασσόμενα, ἔπειτα δὲ καὶ ἀνυπότακτα εἰς τοὺς ἄρχοντας καὶ τὰς ἐξουσίας τῆς πόλεως, ὅπου πρόκειται νὰ ἐγκατασταθῇ ὡς πρεσβύτερος ὁ πατήρ των.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ "ΖΩΗΣ,,

	Τιμὴ Δρχ.	Ταχ. Ἐσωτ.
Βιβλία ἀπολογητικὰ καὶ ἐπιστημονικὰ τοῦ κ. Π. Τρεμπέλα:		
1) Ἰησοῦς ὁ ἀπὸ Ναζαρέτ. Ἀνατρέπει ἀποδεικτικῶς τὰς κατὰ τῆς θεότητος τοῦ Κυρίου ἀντιρρήσεις καὶ βοηθεῖ σπουδαίως τοὺς ἀμφιβάλλοντας ἵνα μορφώσουν χριστιανικὰς πεποιθήσεις. ἄδετον	35	9
πανόδετον	55	11
δερμάτινον	75	14
2) Ἀπολογητικαὶ μελέται: Ἡ πίστις—Ὁ ὑλισμός. Ἀναιρεῖ τὰς κατὰ τῆς χριστιανικῆς πίστεως ἀντιρρήσεις τῶν ὀρθολογιστῶν καὶ ἀποδεικνύει ἐπιστημονικῶς τὴν σαθρότητα τῶν ὑλιστικῶν θεωριῶν. ἄδετον	13	9
πανόδετον	30	11
3) Μυστηριακαὶ Θρησκεῖαι καὶ Χριστιανισμός. Ἐν αὐταῖς ἐξετάζεται ἡ καταγωγή, ὁ χαρακτὴρ καὶ ἡ διδασκαλία τῶν ἀρχαίων μυστηριακῶν θρησκειῶν, ἰδιαιτέρως δὲ τοῦ Ὀρφισμοῦ καὶ τῶν Ἑρμαϊκῶν, διὰ νὰ καταδειχθῇ ὅτι ταῦτα οὐδεμίαν ἐπίδρασιν ἔσχον ἐπὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ. ἄδετον	40	10
πανόδετον	60	12
4) Μασσωνισμός—Θεοσοφία. Ἐπὶ τῇ βάσει ἐπισήμων κειμένων ἐξετάζεται ἡ ἱστορία δύο μυστικῶν ὀργανώσεων, τοῦ Μασσωνισμοῦ καὶ τῆς Θεοσοφίας, ἤτοι ἡ ἱστορία των, αἱ ἀρχαὶ καὶ ἡ διδασκαλία των, ἡ σχέσις των πρὸς τὸν Χριστιανισμόν. ἄδετος	50	10
πανόδετος	70	13
δερμάτινος	90	18

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

ΛΟΓΟΣ Α'.
ΕΙΣ ΤΟΝ ΛΑΖΑΡΟΝ

Τὸ αὐτὸ νὰ σκέπτεσαι καὶ διὰ τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς πλεονέκτας. Εἶνε καὶ αὐτοὶ εἶδος λῃστῶν, ποὺ παραμονεύουν εἰς τοὺς δρόμους καὶ ἁρπάζουν τὰ πράγματα τῶν διαβατῶν, καὶ ἀποθηκεύουν τὰς περιουσίας τῶν ἄλλων εἰς τὰ ἰδικά των σπίτια, ὡσὰν αὐτὰ νὰ ἦσαν σπήλαια καὶ κρυψῶνες. Μὴ λοιπὸν τοὺς μακαρίζωμεν διὰ τὰ παρόντα, ἀλλὰ νὰ τοὺς λυπούμεθα διὰ τὰ μέλλοντα, διὰ τὸ φοβερὸν ἐκεῖνο δικαστήριον, διὰ τὰς ἀναποφεύκτους εὐθύνας, διὰ τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον, τὸ ὁποῖον μέλλει νὰ τοὺς ὑποδεχθῇ. Καίτοι οἱ μὲν λῃσταὶ πολλαῖς φοραῖς ἐξέφυγον ἀπὸ τὰ χέρια τῶν ἀνθρώπων. Ἀλλ' ἡμεῖς ὅμως, μολονότι τὸ γνωρίζομεν αὐτό, οὔτε διὰ τὸν ἑαυτόν μας οὔτε διὰ τοὺς ἐχθρούς μας θὰ ηὐχόμεθα νὰ ἔχωμεν τὴν ζωὴν ἐκείνων καὶ τὸν κατηραμένον πλοῦτόν των. Δὲν ἠμπορεῖ ὅμως κανεὶς νὰ εἴπῃ ὅτι θὰ συμβῇ τὸ ἴδιο καὶ μὲ τὸν Θεόν· διότι κανεὶς δὲν θὰ ξεφύγῃ τὴν κρίσιν τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὅλοι ἀνεξαιρέτως ὅσοι ζοῦν μὲ πλεονεξίας καὶ ἁρπαγάς, θὰ ἐπισύρουν τὴν παρ' Αὐτοῦ τιμωρίαν τὴν ἀθάνατον καὶ ἀτελείωτον, ὅπως ἀκριβῶς καὶ ὁ πλούσιος ἐκεῖνος.

Ὅλα λοιπὸν αὐτὰ ἂς συναθροίσωμεν καὶ ἡμεῖς, ἀγαπητοί, εἰς τὸν νοῦν μας, καὶ ἂς μὴ μακαρίζωμεν τοὺς πλουσίους ἀλλὰ τοὺς ἐναρέτους· ἂς μὴ κακοτυχίζωμεν τοὺς πτωχοὺς ἀλλὰ τοὺς κακούς· ἂς μὴ βλέπωμεν τὰ παρόντα, ἀλλ' ἂς ἀναλογιζώμεθα τὰ μέλλοντα· ἂς μὴ ἐξετάζωμεν τὴν ἐξωτερικὴν ἐνδυμασίαν ἀλλὰ τὴν συνείδησιν καθενός, καὶ ἐπιδιώκοντες τὴν ἐκ τῶν καλῶν ἔργων προερχομένην ἀρετὴν καὶ χαράν, πλούσιοι καὶ πτωχοὶ ἂς ζηλεύσωμεν τὸν Λάζαρον. Διότι αὐτὸς δὲν ὑπέμεινεν ἕνα καὶ δύο καὶ τρία μόνον ἀγωνίσματα τῆς ἀρετῆς, ἀλλὰ πάρα πολλά. Δηλαδὴ τὴν φτώχειαν, τὴν ἀρρώστιαν, τὴν ἐρημίαν τῶν προστατῶν· τὸ ὅτι ὑπέμεινεν ὅλα ἐκεῖνα τὰ κακὰ εἰς σπίτι ποὺ ἠμποροῦσε νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ ἀπὸ αὐτά, χωρὶς νὰ καταδέχεται κανεὶς νὰ τὸν παρηγορήσῃ· τὸ ὅτι ἐκεῖνος ποὺ τὸν περιφρονοῦσεν ἔζοῦσε μὲ τόσην καλοπέρασιν, καὶ δὲν διεσκέδαζε μόνον ἀλλὰ καὶ ἐνῷ ἔζοῦσε μὲ πονηρίαν δὲν ὑπέφερε κανὲν κακόν· τὸ ὅτι δὲν εἶχεν ἄλλον Λάζαρον ὡς παράδειγμα· τὸ ὅτι δὲν ἠμποροῦσε νὰ σκέπτεται τίποτε περὶ ἀναστάσεως· τὸ ὅτι, μαζῇ μὲ τὰ κακὰ αὐτά, εἶχε κακὴν ὑπόληψιν [ἐθεωρεῖτο δηλαδὴ ἁμαρτωλὸς] ἀπὸ πολλοὺς ἕνεκα τῶν συμφορῶν ἐκείνων· καὶ τὸ ὅτι ἔβλεπεν, ὄχι ἐπὶ δύο καὶ τρεῖς ἡμέρας ἀλλὰ καθ' ὅλον τὸν βίον, αὐτὸς μὲν νὰ εὑρίσκεται εἰς τὰ βάσανα αὐτά, ὁ δὲ πλούσιος εἰς τὰς ἀντιθέτους εὐτυχίας. Τί λοιπὸν θὰ ἀπολογηθῶμεν, ἐὰν αὐτὸς μὲν ὑπέμεινε μὲ τόσην ἀνδρείαν ὅλα μαζῇ τὰ βάσανα, ἡμεῖς δὲ οὐδὲ τὰ μισὰ ἀπὸ αὐτὰ ὑποφέρωμεν; Διότι δὲν ἔχεις νὰ παρουσιάσῃς οὐδὲ νὰ ἀναφέρῃς ἄλλον κανένα, ὁ ὁποῖος ἔπαθε τόσα πολλὰ καὶ μεγάλα κακά. Δι' αὐτὸν δὲ ἀκριβῶς τὸν λόγον τὸν παρουσίασεν εἰς τὸ μέσον ὁ Χριστός, ὥστε εἰς ὁποιανδήποτε δυστυχίαν καὶ ἂν περιπέσωμεν, βλέποντες ὅτι αὐτὸς ἐδοκίμασε τὰς μεγαλυτέρας θλίψεις, νὰ λαμβάνωμεν ἀρκετὴν παρηγορίαν καὶ ἀνακούφισιν ἀπὸ τὴν συμπεριφορὰν καὶ τὴν ὑπομονὴν ἐκείνου. Διότι εἶνε κοινὸς διδάσκαλος τῆς οἰκουμένης, δι' ἐκείνους ποὺ ὑποφέρουν ὁποιονδήποτε κακόν, ἐπειδὴ ὅλοι ἠμποροῦν νὰ ἀποβλέπουν εἰς αὐτόν, αὐτὸς δὲ τοὺς ὑπερτερεῖ ὅλους μὲ τὰ ὑπερβολικὰ βάσανά του.

Ὑπὲρ ὅλων λοιπὸν αὐτῶν ἂς εὐχαριστήσωμεν τὸν φιλάνθρωπον Θεὸν καὶ ἂς καρπωθῶμεν τὴν ἐκ τῆς διηγήσεως ὠφέλειαν, ἐνθυμούμενοι αὐτὸν συνεχῶς καὶ εἰς τὰς συγκεντρώσεις, καὶ εἰς τὸ σπίτι, καὶ εἰς τὴν ἀγοράν, καὶ παντοῦ· ἂς διδαχθῶμεν δὲ λεπτομερῶς ὅλον τὸν πλοῦτον τῆς παραβολῆς αὐτῆς, ὥστε καὶ τὰ παρόντα κακὰ νὰ περάσωμεν χωρὶς λύπην καὶ νὰ ἀπολαύσωμεν τὰ μέλλοντα ἀγαθά. Ταῦτα δὲ εἴθε ὅλοι νὰ ἀξιωθῶμεν νὰ ἀπολαύσωμεν διὰ τῆς χάριτος καὶ φιλανθρωπίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, μετὰ τοῦ ὁποίου καὶ εἰς τὸν Πατέρα καὶ εἰς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ἀνήκει ἡ δόξα, ἡ τιμή, ἡ προσκύνησις, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

(Κυρ. Ἁγ. Πάντων, Ματθ. ι' 32—33, 37—38· ιθ' 27—30)
Βλέπε Καινὴν Διαθήκην, ἔκδοσιν «Ζωῆς», σελ. 34, 65.

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

(Κυρ. Ἁγ. Πάντων, Ἑβρ. ια' 33—ιβ' 2)
Βλέπε Καινὴν Διαθήκην, ἔκδοσιν «Ζωῆς», σελ. 660.

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Δημιουργεῖ χαρακτῆρας.

Ὁμιλῶν ὁ ἀπόστολος Παῦλος περὶ τῶν ἁγίων ἀνδρῶν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ἀναφέρει εἰς τὴν σημερινὴν περικοπήν, ὅτι πολλοὶ ἐξ αὐτῶν «ἐμπαιγμῶν καὶ μαστίγων πεῖραν ἔλαβον, ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς» καὶ ὅτι ἄλλοι πάλιν «ἐλιθάσθησαν, ἐπρίσθησαν, ἐπειράσθησαν, ἐν φόνῳ μαχαίρας ἀπέθανον». Σημειώνει δὲ ταῦτα, διὰ νὰ δείξῃ ὅτι ἡ πίστις τῶν ἁγίων ἐκείνων ἀνδρῶν ἦτο τοιαύτη, ὥστε οὔτε ἐμπαιγμοὶ καὶ περιφρονήσεις ἐκ τῶν ἀνθρώπων, οὔτε βασανιστήρια, ἀλλ' οὔτε καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ κίνδυνος τῆς ζωῆς των, ἦσαν ἱκανὰ νὰ τοὺς πτοήσουν. Ἄκαμπτοι εἰς τὸ καθῆκον τῆς πρὸς τὸν Θεὸν ὑποταγῆς, ἕνεκα τῆς μεγάλης πίστεως ποὺ εἶχον, δὲν ἐπτοοῦντο πρὸ οὐδενός, καμμία δὲ ἀνθρωπίνη προσπάθεια καὶ ἀπειλὴ δὲν ἠμπόρεσε νὰ μεταβάλῃ τὰς πεποιθήσεις των καὶ νὰ τοὺς κάμῃ νὰ παρεκκλίνουν ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν τῆς μέχρι θανάτου ἀφοσιώσεως εἰς τὸ καθῆκον.

Ἰδοὺ τί δημιουργεῖ ἡ πίστις εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου. Μεταξὺ τῶν ἄλλων, μορφώνει χαρακτῆρα σταθερὸν καὶ ἀκλόνητον, τὸν ὁποῖον τίποτε ἀνθρώπινον δὲν εἶνε εὔκολον νὰ ἐπηρεάσῃ καὶ νὰ παρασύρῃ. Ἡ πίστις ἔχει τὴν δύναμιν νὰ χαλυβδώνῃ τὴν θέλησιν καὶ νὰ καθιστᾷ τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀνθρώπου ἀδαμάντινον καὶ γρανιτώδη. Ἡ τελεία πίστις καὶ ἐμπιστοσύνη εἰς τοὺς λόγους καὶ τὰς ὑποσχέσεις τοῦ Θεοῦ εἶνε δεσμὸς ἀδιάσπαστος ποὺ συγκρατεῖ τὴν ψυχὴν καὶ δὲν τὴν ἀφίγει νὰ κάμπτεται καὶ νὰ κάμνῃ ἀθαρίαν συνειδήσεως καὶ νὰ ὑποχωρῇ εἰς τοὺς ποικίλους πειρασμοὺς τῆς ἁμαρτίας ἢ εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῶν ἀνθρώπων τοῦ κόσμου ποὺ θέλουν πράγματα ἀντίθετα πρὸς τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ.

Ὦ! Ἀδελφέ μου ἀναγνῶστα. Μὴ παραξενεύεσαι, διότι σήμερον ἄνθρωποι μὲ χαρακτῆρα εἶνε τόσον σπάνιοι καὶ δυσεύρετοι. Τί περιμένεις; Ἀφοῦ εἰς τοὺς περισσοτέρους ἔχει κλονισθῇ ἡ πίστις, ἦτο ἐπόμενον νὰ καταγτήσουν

ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ Η "ΖΩΗ,,

ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ
ΙΓΝΑΤΙΟΣ ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
ΠΑΝΑΓ. ΤΡΕΜΠΕΛΑΣ
ΔΗΜ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ..... ΔΡΑΧ. 20
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: ΣΕΛ. 4 ἢ ΔΟΛ. 1

Ἐπιστολαὶ καὶ συνδρομαὶ πρὸς κ. ΙΩΑΝ. Κ. ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΝ
Ἱπποκράτους 189

Ἱδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ († 1929)
Συντάκτης: Ἀρχιμ. ΔΙΟΝ. ΦΑΡΑΖΟΥΛΗΣ († 1920)

ὅπως κατήντησαν, δηλαδὴ ἄνθρωποι χωρὶς χαρακτῆρα σταθερόν. Δι' αὐτὸ εἶνε ἱκανὴ μία εἰρωνεία νὰ κάμῃ πολλοὺς ν' ἀπαρνηθοῦν καὶ αὐτὰς ἀκόμη τὰς θρησκευτικάς των παραδόσεις. Δι' αὐτὸ ὑπάρχουν τόσοι ποὺ εἶνε πρόθυμοι τὰ πάντα νὰ ποδοπατήσουν ἐκ φόβου μήπως πέσουν εἰς τὴν δυσμένειαν τῶν ἄλλων ἢ ζημιωθοῦν ὁλικῶς.

Δι' αὐτό, λοιπόν, εἶνε ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ ριζώσωμεν εἰς τὴν ψυχήν μας τὴν πίστιν, μὲ τὴν δύναμιν τῆς ὁποίας χαλυβδώνεται ἡ θέλησις καὶ μορφώνεται σταθερὸς χριστιανικὸς χαρακτήρ.

Ἡ ἐπισημοτέρα δεξίωσις.

Καθὼς σημειώνει ὁ ἀπόστολος Παῦλος εἰς τὴν σημερινὴν περικοπήν, οἱ ἅγιοι ἄνδρες δὲν ἔλαβον ἀκόμη τὸν τέλειον μισθὸν τῆς πίστεως καὶ ἀρετῆς των, τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς ὑπόσχεται εἰς τοὺς τηρητὰς τῶν ἐντολῶν Του. «Οὐκ ἐκομίσαντο», λέγει, «τὴν ἐπαγγελίαν». Διότι ναί μέν, ὅσοι ἀπέθανον πιστοὶ καὶ ἀφωσιωμένοι εἰς τὸν Θεόν, ἔχουν μετὰ θάνατον χαρὰν καὶ δόξαν· ὄχι ὅμως ἐκείνην, ἡ ὁποία θὰ δοθῇ πλήρης καὶ τελεία κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς δευτέρας παρουσίας τοῦ Κυρίου. Διότι, ὅπως ἐξηγεῖ ὁ θεόπνευστος ἀπόστολος, ὁ Θεὸς ἠθέλησεν «ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τελειωθῶσιν». Ἡ ἀγαθότης δηλαδὴ τοῦ Θεοῦ ἔκρινε καλὸν νὰ μὴ λάβουν οἱ ἅγιοι τὴν ὅλην καὶ τελείαν δόξαν τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν χωριστὰ ἀπὸ τοὺς ἄλλους, οἱ ὁποῖοι κατόπιν ἀπὸ αὐτοὺς θὰ ἔζων κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἀλλά, διὰ νὰ εἶνε ἡ χαρὰ ὅλων μεγαλυτέρα, ὁ Θεὸς θὰ ἀνταμείψῃ ὅλους μαζὶ τοὺς δικαίους, ὅταν θὰ γίνῃ ἡ μέλλουσα Κρίσις. Τότε, εἰς τὴν παγκόσμιον ἐκείνην καὶ μοναδικὴν συγκέντρωσιν, ὅλοι ὅσοι ἠγάπησαν τὸν Θεὸν καὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸν Σωτῆρα Κύριον καὶ ἐτήρησαν τὰς ἐντολάς Του, θ' ἀποτελέσουν τὴν ἐκλεκτὴν καὶ εὐλογημένην μερίδα, ἡ ὁποία θὰ ἀξιωθῇ τῆς αἰωνίου καὶ μακαρίας ζωῆς.

Ποία, ἀληθῶς, μεγαλειώδης δεξίωσις τῶν ἀνθρώπων τοῦ Θεοῦ! Δεξίωσις, πρὸς τὴν ὁποίαν δὲν εἰμποροῦν νὰ παραβληθοῦν αἱ συνήθεις «δεξιώσεις» τῶν κοσμικῶν κύκλων, ὅπως αὐτοχαρακτηρίζονται συνήθως. Διότι εἰς αὐτὰς ὀλίγοι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἄνθρωποι προσπαθοῦν νὰ παραστήσουν τὸν ἐπίσημον καὶ γελοῦν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον μὲ τὰ ὑποκριτικὰ καὶ γελοῖα πολλαῖς φοραῖς προσχήματα, τὰ ὁποῖα μηχανεύεται ἡ ματαιοδοξία ἐκείνων ποὺ εἶνε συνειθισμένοι νὰ ἀλληλοκολακεύωνται.

Ἀλλ' ὅταν ἐνώπιον τοῦ οὐρανίου Πατρός Του καὶ τῶν μυριάδων τῶν ἀγγέλων θὰ δεξιωθῇ ὁ Κύριος Ἰησοῦς τοὺς ἰδικούς Του, ὦ! ποία τότε χαρὰ καὶ μακαριότης! Τότε οἱ ἅγιοι πάντες, τοὺς ὁποίους τιμᾷ ἡ Ἐκκλησία μας σήμερον, θὰ ἐμφανισθοῦν μὲ ἀληθινὴν ἐπισημότητα καὶ πραγματικὸν μεγαλεῖον, τὸ ὁποῖον θὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς αὐτοὺς τὴν αἰώνιον ζωὴν πλησίον τοῦ Θεοῦ.

Δι' αὐτὴν τὴν ἐπίσημον δεξίωσιν ἂς ἑτοιμασθῶμεν καὶ ἡμεῖς. Ἂς ζήσωμεν ἐν πίστει καὶ ὑπακοῇ πρὸς τὸν Σωτῆρα Χριστόν, διὰ νὰ συμμετάσχωμεν εἰς τὴν μεγάλην καὶ μακαρίαν «πανήγυριν τῶν ἐν οὐρανοῖς ἀπογεγραμμένων πρωτοτόκων».

Τὸ καθῆκον τῶν ἀγωνιστῶν.

Πρὸς ἀγώνισμα δρόμου παρομοιάζει ὁ θεῖος Ἀπόστολος τὸν βίον τῆς πίστεως καὶ ἀρετῆς καὶ συνιστᾷ, ἵνα «δι' ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα».

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ποὺ θὰ ξεκινήσουν ἀπὸ τὸ σημεῖον τῆς ἐξορμήσεως οἱ ἀγωνισταὶ τοῦ δρόμου, συγκεντρώνουν ὅλας των τὰς δυνάμεις καὶ καταβάλλουν πᾶσαν προσπάθειαν, διὰ νὰ φθάσουν εἰς τὸ τέρμα καὶ λάβουν τὸ βραβεῖον. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς διαδρομῆς προσπαθοῦν νὰ εἶνε ὅσον τὸ δυνατὸν ἐλαφρότεροι καὶ διὰ τοῦτο δὲν φέρουν μαζύ των τίποτε ἄλλο, παρὰ μόνον ὅ,τι εἶνε ἀπολύτως ἀναγκαῖον διὰ νὰ σκεπάσῃ τὰ γυμνὰ μέλη τοῦ σώματός των. Ἀλλ' οὔτε καὶ ἡ προσοχή των στρέφεται εἰς ὅσα γύρω των συμβαίνουν, ὥστε νὰ τοὺς κάμῃ νὰ σταματήσουν καὶ περιεργασθοῦν. Ὅ,τιδήποτε καὶ ἂν συναντήσουν καθ' ὁδόν, καὶ τὰ πλέον μαγευτικὰ τοπεῖα ἢ ἄλλο τι προκλητικὸν καὶ ἑλκυστικόν, αὐτοὶ τὰ ἀντιπαρέρχονται ὅλα. Μόνον τὸ τέρμα τοῦ δρόμου τοὺς ἀπασχολεῖ καὶ τὸ βραβεῖον τῆς νίκης ἀποτελεῖ τὸν στόχον, πρὸς τὸν ὁποῖον εἶνε ἐστραμμένη ἡ προσοχή των. Ἀλλοίμονον δι' αὐτούς, ἂν καθήσουν κάπου γοητευμένοι ἀπὸ τὸ περιβάλλον καί, περιεργαζόμενοι τὰ πέριξ, λησμονήσουν τὸ ἀγώνισμα.

Ἀλλὰ καὶ ὁ χριστιανὸς εἶναι ἕνας ἀγωνιστής. Τρέχει, διὰ νὰ φθάσῃ ἐκεῖ ὅπου τὸν περιμένει ὡς ἀγωνοθέτης ὁ Κύριος Ἰησοῦς, διὰ νὰ τὸν στεφανώσῃ μὲ τὸν ἀμαράντινον στέφανον τῆς αἰωνίου ζωῆς. Τρέχει πρὸς τὸ «βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως τοῦ Θεοῦ», ὅπως λέγει ὁ ἀπόστολος Παῦλος εἰς ἄλλην ἐπιστολήν του. Διὰ τοῦτο ὅμως ὀφείλει ν' ἀποθέσῃ «πάντα ὄγκον καὶ τὴν εὐπερίστατον ἁμαρτίαν». Ὅ,τι τὸν ἐμποδίζει εἰς τὸν δρόμον τῆς ἀρετῆς, κάθε τι ποὺ τοῦ γίνεται πρόσκομμα καὶ δὲν τὸν ἀφίνει νὰ ἐργασθῇ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, πρέπει νὰ τὸ ἀπαρνηθῇ ἀποφασιστικῶς. Ἀκόμη δέ, εἶναι ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ προσέχῃ μήπως τὸν παρασύρῃ ἡ ἁμαρτία καὶ τὸν κρατήσῃ αἰχμάλωτον εἰς τὰ δίκτυά της, ὁπότε δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ἔνδοξον τέρμα, ὅπου ἡ νίκη καὶ ὁ στέφανος.

Προσοχή, λοιπόν, ἀδελφοί! Προσοχή, μήπως μᾶς δελεάσῃ ὁ κόσμος μὲ τὰς ὁλιστικὰς καὶ ἀντιθρησκευτικὰς ἀντιλήψεις του καὶ δὲν μᾶς ἀφήσῃ ν' ἀγωνισθῶμεν τὸν ἱερὸν καὶ σωτήριον ἀγῶνα τῆς πίστεως. Προσοχή, μήπως μᾶς ἀπορροφήσουν αἱ μέριμναι τῆς παρούσης ζωῆς καὶ μᾶς κάμουν νὰ ξεχάσωμεν τὸν μέγαν καὶ ὑψηλὸν προορισμόν μας. Προσοχή, μὴ τυχὸν χάριν ματαίων καὶ στιγμιαίων ἡδονῶν χάσωμεν τὴν ἀληθινὴν χαρὰν καὶ μακαριότητα τῆς αἰωνίου ζωῆς.

Ὅλοι ὅσοι μελετοῦν τὴν «Ζωὴν» καὶ ὠφελοῦνται ἐξ αὐτῆς, ἔχουν καθῆκον νὰ συνιστῶσιν αὐτὴν καὶ εἰς ἄλλους, συντελοῦντες οὕτω εἰς τὴν εὐρυτέραν διάδοσιν τῶν χριστιανικῶν ἀληθειῶν. Τοιαύτη φροντὶς ἀποτελεῖ καὶ τὴν καλλιτέραν ἀντίδρασιν ἐναντίον τῆς ἐξαπλώσεως τῶν ἀνηθίκων ἀναγνωσμάτων.

ΣΤΗΛΗ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

ΔΙΑΦΩΝΙΑΙ ΚΑΙ ΦΙΛΟΝΕΙΚΙΑΙ

Εἰς μίαν οἰκογένειαν δὲν εἶνε σπάνιον τὸ φαινόμενον τῆς διαφωνίας, ἢ καὶ τῆς φιλονικείας, μεταξὺ τῶν συζύγων. Εἴτε διότι οἱ χαρακτῆρές των εἶνε ἀνόμοιοι καὶ ἀσυμβίβαστοι, εἴτε διότι ἔχουν λάβει ὁ καθένας διαφορετικὴν ἀνατροφὴν καὶ ἔχουν ἀναπτυχθῆ ὑπὸ ἄλλας ἀρχὰς καὶ ἀντιλήψεις, εἴτε καὶ διότι ὁ ἐγωϊσμὸς καὶ ὁ ἐπηρεασμὸς ἀπὸ τὰ φρονήματα τοῦ κόσμου ἐπισκοτίζει καὶ ἐμποδίζει τὴν ὀρθὴν ἀντίληψιν τῶν πραγμάτων, τὸ γεγονὸς εἶνε ὅτι συχνὰ μέσα εἰς τὸ σπίτι ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα φθάνουν εἰς διαφωνίαν,κάποτε δὲ καὶ εἰς φιλονεικίαν. Καὶ ἄλλοτε μὲν ἡ διαφωνία προκαλεῖ ἁπλῶς συζητήσεις ἐπανειλημμένας χωρὶς ἀποτέλεσμα. Ἄλλοτε ὅμως προχωρεῖ καὶ εἰς θυμοὺς καὶ λογομαχίας, ἀκόμη δὲ καὶ εἰς ψυχρότητα καὶ διαίρεσιν.

Καὶ ποίαν μὲν σημασίαν ἔχει ἡ κατάστασις αὐτὴ διὰ τοὺς γονεῖς, δὲν εἶνε τοῦ παρόντος νὰ ἐξετάσωμεν. Τονίζομεν μόνον τὴν κακὴν ἀπήχησιν, τὴν ὁποίαν θὰ ἔχῃ εἰς τὰ παιδιὰ ἡ διχόνοια τῶν συζύγων. Ὅσον καὶ ἂν θελήσουν νὰ κρύψουν τὴν διαίρεσιν ἀπὸ τὰ παιδιά, δὲν εἶνε βεβαίως δυνατὸν νὰ τὸ ἐπιτύχουν. Φαντασθῆτε λοιπὸν τὰ παιδιὰ νὰ γίνωνται θεαταὶ καὶ μάρτυρες μιᾶς διχονοίας καὶ διαμάχης καὶ διαιρέσεως μεταξὺ τοῦ πατρός των καὶ τῆς μητρός των, τοὺς ὁποίους αὐτὰ δὲν εἰμποροῦν νὰ ξεχωρίσουν μέσα εἰς τὴν καρδίαν των. Πῶς θὰ διατεθοῦν τὰ παιδιὰ εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτήν; Τὸ ὀλιγώτερον ποὺ θὰ δοκιμάσουν, θὰ εἶνε ἡ λύπη καὶ ἡ πικρία διὰ τὰ συμβαίνοντα. Ἀλλά, ἀκόμη, χωρὶς καὶ αὐτὰ νὰ τὸ ἐννοοῦν καὶ χωρὶς νὰ τὸ θέλουν, μέσα εἰς τὴν συνείδησίν των θὰ γίνῃ μία κρίσις καὶ θὰ ἐκδοθῆ μία ἀπόφασις. Ἢ θὰ δικαιώσουν εἰς τὴν συνείδησίν των τὸν ἕνα ἀπὸ τοὺς γονεῖς καὶ θὰ καταδικάσουν τὸν ἄλλον, ὅπερ εἶνε καὶ συνηθέστερον, ἢ θὰ κατακρίνουν καὶ τοὺς δύο ἐξ ἴσου. Τὸ δὲ ἀποτέλεσμα ποῖον θὰ εἶνε; Τὸ ὅτι τὰ παιδιὰ θὰ χάσουν τὴν ἐμπιστοσύνην πρὸς τοὺς γονεῖς των καὶ θὰ ψυχρανθῆ ὁ σεβασμὸς καὶ ἡ ἀγάπη πρὸς αὐτούς. Δὲν εἶνε δυνατὸν τὸ παιδὶ νὰ σέβεται καὶ ν' ἀκούῃ μὲ προθυμίαν τὰς συμβουλὰς τῶν γονέων του, ὅταν τοὺς βλέπῃ νὰ μαλλώνουν καὶ νὰ λογομαχοῦν, ἀκόμη δὲ περισσότερον, ὅταν φθάνουν καὶ εἰς ὕβρεις καὶ συγκρούσεις καὶ διαπληκτισμούς.

Ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα καταντᾷ ἀκόμη θλιβερώτερον καὶ ἡ ζημία μεγαλυτέρα, ὅταν ἡ διαφωνία ἀφορᾷ τὰ παιδιὰ καὶ τὸν τρόπον τῆς παιδαγωγίας. Ὅταν ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς συζύγους εἶνε κατὰ κανόνα αὐστηρὸς καὶ ὁ ἄλλος κατὰ κανόνα ἐπιεικής· ὁ ἕνας καταδικάζῃ ὅ,τι ὁ ἄλλος δικαιολογεῖ· ὅταν ὁ ἕνας ἔχῃ ἀρχὰς συντηρητικάς, ὁ δὲ ἄλλος ἀκολουθῆ τοὺς νεωτερισμοὺς καὶ τὴν μόδαν· ὁ ἕνας κηρύσσεται ὑπὲρ τῶν γραμμάτων καὶ ὁ ἄλλος ὑπὲρ τῆς ἐργασίας. Ὅταν, ἐν γένει, δὲν ὑπάρχῃ συνεννόησις καὶ πρόγραμμα κοινὸν καὶ μέτωπον ἑνιαῖον ἀπέναντι τῶν παιδιῶν, εἰμποροῦμεν νὰ εἴπωμεν ὅτι διασαλεύεται σοβαρώτατα αὐτὴ αὕτη ἡ ἠθικὴ ὑπόστασις τῆς οἰκογενείας ὁλοκλήρου καὶ ἑνὸς ἑκάστου ἀπὸ τὰ παιδιά. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὰ παιδιὰ εὑρίσκονται ἐν μέσῳ δύο ἀντιθέτων ρευμάτων. Τί νὰ παραδεχθοῦν ὡς ὀρθὸν καὶ τί νὰ ἀκολουθήσουν; Ἐπειδὴ δὲν εἶνε σοφώτερα ἀπὸ τοὺς γονεῖς των, θὰ ἐκλέξουν βέβαια ἐκεῖνο ποὺ τοὺς ἀρέσει καὶ τοὺς εὐχαριστεῖ, ἐκεῖνο ποὺ εἶνε σύμφωνον πρὸς τὸ θέλημά των. Καὶ ἐπειδὴ αὐτὸ δὲν εἶνε συνήθως καὶ τὸ καλύτερον καὶ ὠφελιμώτερον, φυσικώτερον εἶνε νὰ πάρουν κατεύθυνσιν ἐσφαλμένην, νὰ ἀκολουθήσουν ἀρχὰς ὄχι χριστιανικὰς καὶ ὀρθάς, νὰ λάβουν τὴν ἄγουσαν πρὸς τὸν δρόμον τῆς κοσμικότητος καὶ τῆς ἁμαρτίας.

Διὰ αὐτὸ πολλάκις βλέπομεν νέους χωρὶς καμμίαν κατεύθυνσιν σταθεράν, χωρὶς ἀρχὰς ὡρισμένας, χαρακτῆρας ἀσταθεῖς καὶ ἀμφιρρέποντας καὶ παρασυρομένους εὐκόλως ἀπὸ τὰ ἑλκυστικὰ κηρύγματα τῆς πλάνης, τοῦ ἡδονισμοῦ, τῆς φαυλότητος. Τί ἐπέδρασεν εἰς τὴν διαμόρφωσιν, ἢ μᾶλλον παραμόρφωσιν, τοῦ χαρακτῆρός των; Ἐὰν δὲν ὑπάρχουν καὶ ἄλλα αἴτια, εἰμπορεῖ μόνον αἴτιον νὰ ὑπῆρξεν ἡ ἀσυμφωνία καὶ διχόνοια τῶν συζύγων, οἱ ὁποῖοι δὲν κατώρθωναν νὰ συνεννοοῦνται καὶ νὰ κρατοῦν τὴν αὐτὴν στάσιν καὶ τὴν αὐτὴν παιδαγωγίαν ἀπέναντι τῶν τέκνων των.

Ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐννοήσουν οἱ γονεῖς, ὅτι ἡ οἰκογένεια εἶνε πρὸ πάντων ἐργαστήριον μορφώσεως ψυχῶν· καὶ ὅτι αὐτοὶ εἶνε πρωτεύοντες συνεργάται εἰς τὸ ὑψηλὸν τοῦτο ἔργον. Ἐὰν δὲ εἰς ἓν ἐργοστάσιον εἶνε ἀπαραίτητος ἡ ἁρμονικὴ συνεργασία ὅλων τῶν τεχνιτῶν, διὰ νὰ παραχθοῦν ἔργα τέχνης ἄξια λόγου, παρομοίως καὶ εἰς τὴν οἰκογένειαν εἶνε ἀπαραίτητος ἡ συνεννόησις καὶ συμφωνία καὶ ὁμόνοια τῶν συζύγων, ἐὰν θέλουν νὰ παρουσιάσουν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων παιδιὰ μὲ εὐγενεῖς χαρακτῆρας, τὰ ὁποῖα θὰ εἶνε χαρὰ καὶ τιμὴ καὶ δόξα δι' αὐτούς.

ΠΡΟΣΕΥΧΑΙ

Εὐχαριστία διὰ τὴν θείαν μετάληψιν.

(Ἐκ τῶν εὐχῶν τῆς μεταλήψεως).

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεός μου, Σὲ εὐχαριστῶ διότι δὲν μὲ ἀπεστράφης τὸν ἁμαρτωλόν, ἀλλὰ μὲ ἠξίωσες νὰ προσέλθω εἰς τὴν θείαν Εὐχαριστίαν καὶ νὰ γίνω κοινωνὸς τῶν ἁγίων Σου μυστηρίων. Σ' εὐχαριστῶ διότι, μολονότι εἶμαι ἀνάξιος, μὲ ἐδέχθης καὶ μὲ ἠξίωσες νὰ μεταλάβω καὶ ἐγὼ ἀπὸ τὰ ἁγιώτατα καὶ ἐπουράνια δῶρά Σου, τὸ σῶμά Σου καὶ τὸ αἷμά Σου.

Ἀλλά, Δέσποτα φιλάνθρωπε, Σὺ ποὺ ἀπέθανες ἐπάνω εἰς τὸν σταυρὸν διὰ τὰς ἰδικάς μας ἁμαρτίας καὶ ἀνεστήθης ἐκ τοῦ τάφου ἐνδόξως, Σὺ ποὺ ἐχάρισες εἰς ἡμᾶς τὰ πανσέβαστα ταῦτα καὶ ζωοποιὰ Σου μυστήρια, διὰ νὰ εὐεργετῇς καὶ νὰ ἁγιάζῃς τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματά μας, Σὲ παρακαλῶ, δῶσε νὰ γίνουν καὶ εἰς ἐμὲ ταῦτα εἰς θεραπείαν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματός μου ἀπὸ πᾶσαν ἁμαρτίαν καὶ ἀσθένειαν. Δῶσε νὰ γίνουν εἰς ἀπομάκρυνσιν παντὸς ἀντιθέτου καὶ βλαβεροῦ διὰ τὴν ψυχήν μου· εἰς τὸ νὰ φωτισθοῦν περισσότερον οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς καρδίας μου μὲ τὸ φῶς τῶν ἀληθειῶν Σου· εἰς τὸ νὰ ἔλθῃ ἡ εἰρήνη καὶ ἡ ἁρμονία εἰς ὅλας τὰς ψυχικάς μου δυνάμεις. Δῶσε, Κύριε, διὰ τῆς μεταλήψεως τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματός Σου νὰ ἀποκτήσω τὴν πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπην, τὴν εἰλικρινῆ καὶ ἀπηλλαγμένην πάσης ὑποκρισίας, καὶ νὰ λάβω τὴν ἀληθῆ σοφίαν, ἡ ὁποία πηγάζει ἀπὸ Σέ, καὶ νὰ εἰμπορέσω νὰ ἐκτελῶ πιστῶς ὅλας τὰς ἐντολὰς τοῦ θείου Σου νόμου, καὶ νὰ ἔχω εἰς πᾶσαν περίστασιν πλουσίαν τὴν θείαν Σου χάριν ἐντὸς τῆς ψυχῆς μου, καὶ νὰ γίνω ἄξιος τῆς ἐπουρανίου Σου βασιλεί-

ας. Δῶσε, Κύριε, διὰ τῆς μεταλήψεως τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματός Σου, νὰ διαφυλαχθῶ καθαρὸς ἀπὸ πᾶσαν ἁμαρτίαν καὶ νὰ κρατήσω τὸν ἁγιασμόν, τὸν ὁποῖον μοῦ ἔδωκες δι' αὐτῶν. Ἵνα, τοιουτοτρόπως, ἐνθυμοῦμαι ἀδιακόπως τὴν χάριν Σου καὶ τὰς δωρεάς Σου καὶ μὴ ζῶ πλέον κατὰ τὰ ἰδικά μου θελήματα καὶ φρονήματα, ἀλλὰ μὲ πλήρη ἀφοσίωσιν καὶ ὑπακοὴν πρὸς Σέ, τὸν δεσπότην καὶ εὐεργέτην μας. Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ καιρὸς καὶ ἀναχωρήσω ἀπὸ τὸν βίον αὐτὸν μὲ τὴν πίστιν καὶ τὴν ἐλπίδα τῆς αἰωνίου ζωῆς, δῶσε νὰ καταλήξω καὶ ἐγὼ εἰς τὴν αἰωνίαν ἀνάπαυσιν πλησίον Σου εἰς τὸν οὐρανόν, ἐκεῖ ὅπου θὰ ἀντηχῇ ἀκατάπαυστος ὁ χαρμόσυνος ἦχος τῶν ἐκλεκτῶν Σου ποὺ θὰ ψάλλουν μὲ χαρὰν καὶ θὰ ἑορτάζουν τὴν αἰώνιον σωτηρίαν των, ἐκεῖ ὅπου θὰ δοκιμάζουν εὐχαρίστησιν ἀπερίγραπτον καὶ μακαριότητα ὅσοι θὰ βλέπουν τὴν ἀνέκφραστον πνευματικὴν ὡραιότητα τοῦ θείου προσώπου Σου. Διότι Σὺ εἶσαι τὸ ὑπέρτατον ἀγαθόν, τὸ περισσότερον ἐπιθυμητὸν ἀπὸ ὅλα τὰ ἀγαθά. Σύ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἶσαι ἡ ἀνέκφραστος εὐτυχία καὶ χαρὰ ἐκείνων ποὺ Σὲ ἀγαποῦν μὲ ὅλην των τὴν καρδίαν. Διὰ τοῦτο ἡ κτίσις ὁλόκληρος ὑμνεῖ καὶ δοξολογεῖ τὸ θεῖον Ὄνομά Σου καὶ θὰ δοξολογῇ αὐτὸ εἰς ὅλους τοὺς αἰῶνας τοῦ μέλλοντος. Ἀμήν.

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ ΤΩΝ ΔΙΩΓΜΩΝ

ΕΥΝΙΚΗ

ἡ

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'.

Ἡ συνάντησις.

Ἡ Τρυφῶσα ἐπανῆλθεν ἀπὸ τὴν Κόρινθον κουρασμένη, λυπημένη, διαψευσθεῖσα εἰς τὰς ἐλπίδας της. Ὁ Φοῖβος δὲν ἐθλίβη ὀλιγώτερον ἀπὸ αὐτήν, ὅταν ἔμαθεν ὅτι ἡ Εὐνίκη δὲν εἶχεν εὑρεθῆ.

—Ἡ ἀποστολή μου δὲν ἐπέτυχε τὸν προορισμόν της, τοῦ εἶπεν ἡ παραμάνα του. Μόνον ἕνα μέρος ἀπὸ τὰς ὑποθέσεις μου ἐτελείωσα· ἐφαίνετο, ὅτι οἱ θεοὶ συνωμοτοῦσαν ἐναντίον μου.

Ἐκάθησε μὲ λύπην ὑπὸ τὸ ὑπόστεγον· ἔπειτα εἰσῆλθεν εἰς τὸ σπίτι, ὅπου ὑπῆρξε μάρτυς τῆς περιφρονητικῆς πράξεως, ποὺ εἶχε συντελεσθῆ κατὰ τὴν ἀπουσίαν της πρὸς τοὺς ἐφεστίους καὶ ἐθνικοὺς θεούς. Ὁ Φοῖβος ἦτο ἀπορροφημένος ἀπὸ τὸ ζήτημα τῆς ἀδελφῆς του καὶ δὲν τὸ ἐνεθυμήθη. Ἡ δυστυχὴς γυναῖκα εἰσῆλθεν εἰς τὸ μαγειρεῖον καὶ ἐξέβαλε κραυγὴν φρίκης, ποὺ ἀντήχησεν εἰς ὅλον τὸ σπίτι.

Ὁ Φοῖβος ἔτρεξε φοβισμένος καὶ δὲν ἤργησε ν' ἀνακαλύψῃ τὴν αἰτίαν τῆς ταραχῆς τῆς Τρυφώσης. Ἦταν ὀρθία ἐνώπιον τῶν ἀγαλμάτων, ἔκπληκτος, θλιμμένη.

—Ποιός...., ποιὸς τὰ ἔκαμεν αὐτά; εἶπε καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Φοῖβος ἐνεφανίσθη εἰς τὴν θύραν.

Ἐκεῖνος δὲν εἶξευρε τί νὰ εἴπῃ, διότι δὲν ἦτο βέβαιος, ἐὰν ὁ Ἀρνόβιος θὰ ἔκαμνε γνωστὸν εἰς τὴν σύζυγόν του, ὅτι μετενόησε. Δι' αὐτὸ τὸ πτωχὸ παιδὶ ἠρκέσθη ν' ἀπαντήσῃ τοιουτοτρόπως ἐν τῇ ἀμηχανίᾳ του:

—Τρυφῶσα, ἡ μητέρα μου δὲν ἐπίστευεν εἰς αὐτοῦ τοῦ εἴδους τοὺς θεούς· ἦτο Χριστιανή.

—Ποῦ ἐπῆγες καὶ ἔκαμες αὐτὴν τὴν ἀνακάλυψιν; εἶπε προσηλώνουσα τὰ ζωηρὰ βλέμματά της ἐπὶ τοῦ Φοίβου. Μήπως μὲ ἠκολούθησες εἰς τὴν Κόρινθον χωρὶς νὰ τὸ εἴξεύρω;

—Ὄχι, ἀλλ' ἐπήγαινα κάθε μέρα εἰς τὴν δημοσίαν πλατεῖαν μὲ τὸν Ἀρνόβιον· ἔμαθα νὰ διαβάζω καὶ εἰμπόρεσα νὰ πεισθῶ, ὅτι ἡ περγαμενή, ποὺ μοῦ ἔδωκες, εἶναι μία ἀγγελία τοῦ Θεοῦ τῶν Χριστιανῶν.

—Καὶ οἱ θεοί, ἐξοργισθέντες, ἀπεστράφησαν ἐκεῖνον, ποὺ τολμᾷ νὰ διαβάζῃ τὴν ἀγγελίαν ἑνὸς ἄλλου Θεοῦ, εἶπεν ἡ Τρυφῶσα, δεικνύουσα τὰ ἀγάλματα.

Ὁ Φοῖβος δὲν εἰμπόρεσε νὰ μὴ μειδιάσῃ.

—Ὄχι· ἡμεῖς τοὺς ἐστρέψαμε τὴν ὄψιν πρὸς τὸν τοῖχον, διὰ νὰ ἰδοῦμε ἂν ἡ θεία δύναμίς των ἦτο ἱκανὴ νὰ τοὺς ἐπαναθέσῃ εἰς τὴν θέσιν των.

Ἡ Τρυφῶσα ἦτο πολὺ τρομαγμένη, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἀντελήφθη τὸν ἐλαφρὸν τόνον τῶν λέξεων αὐτῶν. Ἀλλ' ὅταν ὁ Ἀρνόβιος ἐπέστρεψε, τὸν προσεκάλεσε νὰ μὴ ἀφήσῃ ποτὲ μόνον τὸν Φοῖβον εἰς τὸ σπίτι, διότι ἐφοβεῖτο μεγάλο δυστύχημα, ὡς ἀποτέλεσμα τῆς ἀσεβοῦς πράξεώς του.

—Δὲν παίει τὸ παιδί, ἐγὼ τὸ ἔκαμα, εἶπε μὲ τόλμην ὁ σύζυγος.

—Σύ! Ἀπὸ πότε ἀπέκτησες τὸ θρασὺ καὶ ἐρεθιστικὸν αὐτὸ πνεῦμα, Ἀρνόβιε;

Ἐφέρθη μὲ πολὺ ὀλιγωτέραν ὑπομονὴν πρὸς τὸν σύζυγόν της παρὰ πρὸς τὸν Φοῖβον. Ὁ θυμός της ἦτο τοιοῦτος, ὥστε ἠρνήθη νὰ καθήσῃ εἰς ἕνα τόπον, ὅπου ὑβρίζοντο οἱ θεοί. Ὁ Ἀρνόβιος, φιλαλήθης καὶ εἰλικρινὴς εἰς τὰς πεποιθήσεις του, ἐτέθη εἰς σκληρὰν δοκιμασίαν ἀπὸ τὰς πικρὰς παρατηρήσεις, τὰς διαμαρτυρίας καὶ τὰ δάκρυα τῆς συζύγου του.

Ἐπὶ τέλους ἡ εἰρήνη ἀποκατεστάθη, ἐν συμφωνίᾳ μὲ τὸν Ἀρνόβιον, ὑπὸ τὸν ὅρον, ὅτι οἱ ἐφέστιοι καὶ ἐθνικοὶ θεοὶ θὰ ἐτίθεντο πάλιν εἰς τὰς θέσεις των, ἡ Τρυφῶσα θὰ τοὺς προσέφερε λατρείαν μόνον, ὅταν ἀπουσίαζεν ὁ σύζυγός της, καὶ θὰ ἦτο ἐλευθέρα νὰ λατρεύῃ τὸν θεὸν τῆς ἐκλογῆς της. Ἡ συμφωνία αὐτὴ εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὸν χωρισμὸν τῆς γυναικὸς ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς εἰς τὴν ἀρχὴν κάθε γεύματος· καὶ εἶναι εὔκολον νὰ ἐννοήσῃ τις, ὅτι τὸ γεγονὸς αὐτὸ ὑπῆρξεν ἡ ἀφορμὴ τῆς τελικῆς των οἰκογενειακῆς εὐτυχίας.

Ὁ Φοῖβος ἀντελήφθη τὴν ψυχρότητα, ποὺ ἐβασίλευσε παρευθὺς μεταξύ των. Ἡ Τρυφῶσα ἔκαμνε τὴν ἐργασίαν της μὲ τρόπον, ποὺ ἄφηνε νὰ ὑπονοῆται, ὅτι τὰ πάντα ἦσαν ἀνωφελῆ καὶ ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἐγίνοντο θύματα φοβερᾶς θεομηνίας. Ἀντιθέτως ὁ Ἀρνόβιος, ὁ ὁποῖος δὲν μετεῖχε πλέον εἰς κάθε εἶδος θρησκευτικῆς πράξεως, προσεπάθει, ὅσον οὐδέποτε ἄλλοτε, νὰ εὐχαριστῇ τὴν σύζυγόν του, βοηθῶν αὐτὴν εἰς τὴν ἐργασίαν της, ἀκόμη καὶ εἰς πράγματα, ποὺ δὲν ἐπλησίαζεν ἄλλοτε. Ὡς προσφιλὲς ἐνθύμιον τῆς ἔφερε καθημερινῶς μικροπράγματα ἀπὸ τὴν ἀγοράν, τὰ ὁποῖα ἐκείνη ἐδέχετο μὲ εὐγνωμοσύνην. Ἦτο ἐν τούτοις φανερόν, ὅτι θὰ ἐπροτιμοῦσεν ἀπὸ ὅλα τὰ δῶρα τοῦ κόσμου σπονδὰς ἢ θυσίας θυμιάματος, γινομένας ἀπὸ ὅλους μαζῆ εἰς τοὺς ἐφεστίους θεούς, εἰς τὴν Δήμητραν ἢ τὸν Πᾶνα.

ΕΠΙ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

Τὸ ἀποκαρδιωτικὸν θέαμα.

Αἱ ἑβδομάδες παρέρχονται χωρίς, δυστυχῶς, ν' ἀποκαθίσταται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἡ διαταραχθεῖσα εἰρήνη καὶ ἑνότης, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ στοιχειῶδες αὐτῆς γνώρισμα καὶ βάσιν τοῦ ὅλου ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἔργου της. Ἀλλά, τοὐναντίον, τὸ ἐκκλησιαστικὸν πλήρωμα καλεῖται ν' ἀντικρύζῃ ἔκπληκτον τὸ ἑξῆς ἀποκαρδιωτικὸν θέαμα. Ἀπὸ τὸ ἕνα μὲν μέρος τὴν διοικοῦσαν τὴν Ἐκκλησίαν ἀρχὴν ἀναμένουσαν πότε ἡ Κυβέρνησις θὰ εὐδοκήσῃ νὰ περατώσῃ τὰς μετεκλογικάς της ἀσχολίας καὶ τὴν ἀλχειμιστικὴν ἀνάλυσιν τῶν ψήφων, διὰ νὰ φροντίσῃ ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τῆς Ἐκκλησίας, ὡς ἐὰν ἡ Ἐκκλησία ἦτο ἐξάρτημα τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας, εὐδοκίᾳ τοῦ ἑκάστοτε ὑπουργοῦ ὑφιστάμενον. Ἀπὸ τὸ ἄλλο δὲ μέρος τὴν «δεσποτοποίησιν», ὡς κατατεθὲν σῆμα τῆς ὑψηλῆς ἰδεολογίας καὶ τῆς εὐθίκτου ὀρθοδοξίας τῶν ἀποσχισθέντων.

Ἐὰν κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νέου ἡμερολογίου δωδεκαετὲς διάστημα ἐπετύγχανον, ὅπως ἐπέτυχαν ἄλλοι συναγωνισταί των, εἰς τὸν πολύμοχθον καὶ πολυδαίδαλον ἀγῶνα τῆς «δεσποτοποιήσεως», θὰ ἱκανοποιεῖτο πλήρως ἡ ὑπὸ τοῦ ἡμερολογίου ταραχθεῖσα συνείδησίς των καὶ ὅλα θὰ ἔβαινον «εὖ τε καὶ καλῶς». Ἀλλὰ τώρα ἔμπλεοι ἱερᾶς ἀγανακτήσεως καὶ βαθείας θλίψεως διὰ τὴν παρέκκλισιν ἀπὸ τὰ πάτρια, ἔσπευσαν νὰ παρηγορηθοῦν διὰ τῆς ραγδαίας.... «δεσποτοποιήσεως» !

Καὶ αἱ εὐθῦναι ;

Ἀσφαλῶς δι' ὅλα τ' ἀνωτέρω πᾶς ὑπεύθυνος ἔχει ἑτοίμους δικαιολογίας. Ἀλλ' ἐὰν ἤθελον νὰ ἀκούσουν τὴν φωνὴν τῆς συνειδήσεως, ν' ἀναγνώσουν τοὺς περὶ κληρικῶν ἱερωμένων ἱερουὶς Κανόνας, νὰ μελετήσουν πρὸ παντὸς τὴν περὶ πιστοῦ καὶ φρονίμου οἰκονόμου παραβολὴν τοῦ Κυρίου καὶ τὰς ποιμαντικὰς ἐπιστολὰς τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ὅσοι ἐξ οἱασδήποτε μερίδος, παλαιοημερολογιτικῆς ἢ νεοημερολογιτικῆς, ἀποδεικνύονται τόσον κατώτεροι τοῦ ὑψηλοῦ τῆς ἱερωσύνης ὑπουργήματος, εἰς τὸ ὁποῖον τοὺς ὕψωσεν ἡ Ἐκκλησία, θὰ ἔφριττον διὰ τὰς εὐθύνας. Ἐὰν ἀνελογίζοντο, ὅτι ἐτέθησαν ὑπὸ τοῦ Κυρίου οἰκονόμοι «τοῦ διδόναι τὴν τροφὴν ἐν καιρῷ» εἰς τοὺς πιστοὺς δούλους Του, καὶ ὄχι «τοῦ τύπτειν τοὺς συνδούλους», τοῦ σκανδαλίζειν τὴν συνείδησιν αὐτῶν καὶ παρακινεῖν εἰς τὴν ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἀπομάκρυνσίν των καὶ τὴν ἀποτυχίαν τῆς σωτηρίας των, ἐὰν αὐτὰ ἀνελογίζοντο, δὲν θὰ ἐγίνοντο ὅσα σήμερον βλέπουν ἔκπληκτοι οἱ πιστοί, ἐπικροτοῦν δὲ μὲ χαιρέκακον ἱκανοποίησιν οἱ ἄπιστοι καὶ οἱ ἐχθροὶ τῆς Ἐκκλησίας.

Βεβαίως ἡ ὕπαρξις τῆς Ἐκκλησίας δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τοὺς ἐν ἑκάστῃ ἐποχῇ ἀναξίους τῆς κλήσεώς των κληρικούς, διότι ἄλλως θὰ εἶχε σβύσει πρὸ πολλοῦ. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι θεότευκτον καθίδρυμα, τὸ ὁποῖον οὐδεμία ἔσωθεν ἐπιβουλὴ ἢ ἔξωθεν ἐπιδρομὴ εἶναι ἱκανὴ νὰ κρημνίσῃ. Ἀλλ' οἱ κληρικοὶ εἶναι οἱ «λόγον ἀποδώσοντες» διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐποχῇ των πιστούς. Θὰ παρέλθωμεν δὲ ὅλοι. Καὶ μαζῇ μὲ ἡμᾶς αἱ φιλοδοξίαι, αἱ ἰδιοτέλειαι καὶ τὰ προσωπικὰ συμφέροντα, τὰ πείσματα καὶ τὰ μίση, διὰ τὰ ὁποῖα τόσον δυσφημίζεται ἡ Ἐκκλησία καὶ σκανδαλίζονται οἱ πιστοί. Ἀλλ' ἀλλοίμονον ! ποίαν ἀπολογίαν θὰ εὕρωμεν δι' αὐτὰ ἐνώπιον τοῦ βήματος τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Ἐκκλησίας Χριστοῦ ;

Κλῆρος ἄνευ ράσου.

Ἡ ἄκαμπτος ἐπιμονή, μὲ τὴν ὁποίαν ὡς φίλη πλέον ἡ Τουρκία ἀπεφάσισε καὶ ἐφήρμοσε τὸ κατὰ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ὀρθοδόξου Κλήρου ἐχθρικὸν περὶ τοῦ ράσου μέτρον, ἠνάγκασε τὸν Κλῆρον τοῦτον νὰ ἀποβάλῃ ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος τὸ κληρικὸν ἔνδυμά του.

Ἀλλ ἀπὸ τώρα διανοίγεται διὰ τὸν ἱερὸν Κλῆρον τοῦ σεβασμίου τούτου κέντρου τῆς Ὀρθοδοξίας μία νέα περίοδος. Ἡ περίοδος, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ πιστὸς λαὸς πρέπει νὰ γνωρίσῃ, ὅτι ὁ ἀναγεννημένος καὶ ἱεροπρεπὴς «κρυπτὸς τῆς καρδίας ἄνθρωπος», ἡ «ἀνεπίληπτος καὶ σώφρων καὶ κοσμία» ἐξωτερικὴ συμπεριφορά, ἡ «ἀναζωπύρησις τοῦ χαρίσματος τοῦ Θεοῦ», ὅπερ ἔλαβε διὰ τῆς χειροτονίας, δύναται ν' ἀναδείξῃ τὸν ἱερωμένον κληρικόν, καὶ ἄνευ ράσου, «τύπον τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι, ἐν πίστει, ἐν ἁγνείᾳ». Τί ὠφελεῖ νὰ φορῇ κανεὶς τὸ ράσον, ἀλλὰ νὰ προσάπτῃ πάντα ἠθικὸν τοῦ ἀτόμου του ρύπον εἰς τὴν ἱερὰν ἰδιότητα, τὴν ὁποίαν τὸ ράσον συμβολίζει ; Καὶ πόσον θὰ ἐξυψώνετο ἱερωσύνη καὶ ράσον, ἐὰν ἀπεγυμνώνοντο καὶ ταύτης καὶ ἐκείνου ὅσοι κατ' οὐσίαν κατέστησαν ξένοι πρὸς τὴν ἱερὰν ἰδιότητα, βεβηλώνοντες ράσον καὶ ἱερωσύνην !

Πρῶτον τὰ τοῦ ἰδίου οἴκου.

Ὁ «Ἀστὴρ τῆς Ἀνατολῆς», φύλλον προτεσταντικόν, ἐκδιδόμενον ὑπὸ τῶν λεγομένων Εὐαγγελικῶν, ἐθεώρησε τόσον διαφωτιστικὸν διὰ τοὺς ἀναγνώστας του τὸ ζήτημα τῆς ἀποσχίσεως τῶν τριῶν Μητροπολιτῶν, ὥστε διέθεσε δι' αὐτὸ μακρὸν ἄρθρον. Ἀφίνομεν τοὺς ἄλλους χαρακτηρισμοὺς καὶ τὰς κρίσεις, ποὺ κάμνει, εἰσερχόμενον μὲ τόσην εὐγένειαν(;) εἰς ξένον οἶκον, καὶ σημειώνομεν ὅσα περὶ προσδευτικότητος ἀναφέρει.

«Μὲ τὴν ὑπόθεσιν τῶν παλαιοημερολογιτῶν τῆς Ἑλλάδος, γράφει, ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν ξεκαρδίζονται γελῶντες οἱ Εὐρωπαῖοι καὶ οἱ Ἀμερικανοί, διότι ἐπρόκειτο περὶ ὀλίγων ἀνθρώπων τόσον καθυστερημένων εἰς τὸν Χριστιανισμόν, ὥστε νὰ σκανδαλίζωνται διὰ τὴν ἀποδοχὴν τοῦ παγκοσμίου ἡμερολογίου κλπ.» Καὶ κατωτέρω : «Φανταζόμεθα τοὺς ὁμηρικοὺς γέλωτας τῶν ξένων τώρα, ὅταν μάθουν ὅτι τρεῖς Μητροπολῖται τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κλπ».

Ἀλλ' ἐὰν τὸ μνημονευθὲν προτεσταντικὸν περιοδικὸν δὲν ἔσπευδε νὰ ἐπιδεικνύῃ προοδευτικότητα, θὰ ἠδύνατο νὰ μάθῃ ὅτι εἰς τὴν Ἀγγλίαν ὑπάρχουν παλαιοημερολογῖται ἀκόμη καὶ σήμερον, ἔπειτα ἀπὸ αἰῶνας μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ νέου ἡμερολογίου. Καὶ ὅτι οἱ Εὐρωπαῖοι θὰ ἔπρεπε νὰ ξεκαρδίζωνται γελῶντες πρῶτον διὰ τοὺς γείτονάς των. Ἔπειτα, οἱ ὀλιγώτερον δικαιούμενοι νὰ γελοῦν καὶ νὰ γράφουν περὶ γελώτων διὰ τὰ γινόμενα μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν σχίσματα εἶναι οἱ προτεστάνται, οἱ ὁποῖοι διεσχίσθησαν καὶ ἐξακολουθοῦν κατατεμνόμενοι εἰς ἑκατοντάδας διϊσταμένων πρὸς ἀλλήλας ὁμάδων· πολλάκις δὲ ἕνεκα λόγων ἢ ἐπὶ τῇ βάσει διδασκαλιῶν, ποὺ θὰ ἤξιζαν τὸν γέλωτα τῶν ἐχόντων διάθεσιν νὰ γελοῦν διὰ τοιαῦτα θλιβερὰ γεγονότα.

Ἐάν, λοιπόν, ὁ «Ἀστὴρ τῆς Ἀνατολῆς» ἐξήταζε πρῶτον τὰ τοῦ ἰδίου οἴκου, θὰ ἔβλεπεν, ὅτι «ἐν ᾧ κρίνει τὸν ἕτερον, ἑαυτὸν κατακρίνει, τὰ γὰρ αὐτὰ πράσσει ὁ κρίνων». Καί, γενικώτερον, ὅτι ἡ αὐτογνωσία καὶ ὁ ἔλεγχος τῶν τοῦ ἰδίου ἡμῶν οἴκου προφυλάττει ἀπὸ τὸν φαρισαϊσμὸν τὸν κατακρίνοντα μόνον τοὺς ἄλλους.

Ἡ ἐκ τοῦ κινηματογράφου δηλητηρίασις.

Ἡ ἐπὶ τοῦ παιδιοῦ ἐπιτροπὴ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν εἶχεν ἀναθέσει εἰς τὸν κ. S. W. Harris *τὴν ἔρευναν τῆς ἐπὶ τοῦ παιδιοῦ ἐπιδράσεως τοῦ κινηματογράφου. Οὗτος διεπίστωσεν, ὅτι κατὰ κανόνα τὰ παιδιὰ πηγαίνουν εἰς τὸν κινηματογράφον ἀσυνόδευτα ἀπὸ μεγαλυτέρους· ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐλπὶς παρασκευῆς εἰδικῶν ταινιῶν διὰ τὰ παιδιά· ὅτι ἡ λογοκρισία τῶν ταινιῶν μένει ἀτελεσφόρητος, μὴ δυναμένη νὰ μεταβάλῃ τὰς κακὰς ταινίας εἰς καλάς· ὅτι καὶ ἂν μία ταινία δὲν εἶνε ἐπιβλαβὴς εἰς τὴν ἠθικήν, παρέχει ὅμως τελείως ψευδῆ εἰκόνα τῆς ζωῆς· ὅτι πολλὰ παιδιὰ τόσον τρομάζουν ἀπὸ ὡρισμένας ταινίας, ὥστε βασανίζονται εἰς τὸν ὕπνον ἀπὸ τρομερὰ ὄνειρα. Προσθέτει δέ, ὅτι οὐδὲν μέτρον εἶναι εἰς θέσιν νὰ προτείνῃ πρὸς θεραπείαν τοῦ μεγάλου ἀπὸ τοῦ κινηματογράφου διὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν κακοῦ.*

Ὥστε μία σπεῖρα βιομηχάνων τῶν κακῶν ταινιῶν ἀφέθη ἐλευθέρα νὰ δηλητηριάζῃ ψυχικῶς τὴν νεότητα, οἱ δὲ ἁρμόδιοι διαπιστοῦν τὴν βλάβην, ὁμολογοῦν δὲ ἀνικανότητα πρὸς θεραπείαν ! Θὰ ἔκαναν ὅμως τὸ ἴδιον, ἂν σπεῖρα κακούργων ἐδηλητηρίαζε τὰς δεξαμενὰς τῶν ὑδάτων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ὑδρεύονται αἱ πόλεις ; Τόση, λοιπόν, κατάπτωσις καὶ ἀνικανότης πρὸς ἠθικὴν ἀντίστασιν ;

ΘΕΙΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

Τὴν προσεχῆ Κυριακὴν θὰ ὁμιλήσουν κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν οἱ κάτωθι θεολόγοι εἰς τοὺς ἱ. ναούς :

Μητροπόλεως ὁ ἀρχιμ. Σεραφεὶμ Παπακώστας.
Χρυσοσπηλαιωτίσσης ὁ ἀρχιμ. Ἰγνάτιος Κολιόπουλος.
Ἁγ. Βασιλείου (Πολυγώνου) ὁ κ. Π. Τρεμπέλας.
Ἁγ. Ἀναργύρων (Νέας Ἰωνίας) ὁ κ. Ἀχ. Παπαθανασόπουλος. Ἁγ Ζώνης ὁ κ. Δημ. Παπακωνσταντίνου.

Ἐπίσης ὁμιλοῦν κατὰ τὴν θ. Λειτουργίαν καὶ τὸ ἀπόγευμα οἱ παρεπιδημοῦντες κ. κ. Ἰωάν. Καψιμάλλης ἐν Καβάλλᾳ καὶ Περ. Φωτόπουλος ἐν Αἰτωλικῷ καὶ οἱ περιοδεύοντες κ. κ. Χαρ. Δέδες ἐν Τριπόλει· Χρ. Παπαγιάννης ἐν Πάτραις· Ἀθ. Φραγκόπουλος ἐν Ἀμαλιάδι· Κ. Χρόνης ἐν Γρεβενοῖς· Π. Παπαγιάννης ἐν Ναούσῃ καὶ Γ. Γεωργαντόπουλος ἐν Θήρᾳ.

Τύποις «ΖΩΗΣ» — Ἱπποκράτους 189, Ἀθῆναι.